

# Hva kan gjøres før oppstart?

Som en del av kvalitetssikringen av virksomheten skal lovpålagte rutiner og krav være på plass før man kan starte arbeidet med sertifiseringsordningen. Det vil si at dere må se på følgende:

- Hvem ønsker å sette i gang med livsgledesertifiseringen? Er det ledelse, ansatte eller begge? Både ansatte og leder bør være enige om at dette er noe de vil satse på. Motivasjonen i kommuneadministrasjonen og hos ansatte på virksomheten bør være like stor.
- HMS og rutiner. Et godt arbeidsmiljø er ett av de viktigste fundamentene for å lykkes i arbeidet med å bli et livsgledesykehjem. Er det dårlige HMS-rutiner på enheten, vil dette vanskeliggjøre livsgledearbeidet på virksomheten.
- Har sykehjemmet en velfungerende primærkontaktordning? Har primærkontaktene en rollebeskrivelse som sier hva de har ansvar for, og kjenner de i så fall til denne? Er det samsvar mellom stillingsprosent til primærkontakt og dens oppgaver og ansvar? Vet primærkontakten hva dens oppgave er, og er dette satt i system? Gjennomføres det innsamlingssamtale med den enkelte beboer og pårørende som fokuserer på livshistorie og sosiale, kulturelle og åndelige behov? Uten et velfungerende primærkontaktsystem vil sertifiseringsarbeidet ikke være mulig.
- Virksomheten må ha et fungerende system for forbedringsmeldinger (avvik) for å avdekke, rette opp og forebygge uønskede hendelser. En god meldekultur fungerer også som base for kontinuerlig kompetanseheving og utvikling av gode rutiner og prosedyrer.
- Kartlegg frivilligheten i nærområdet, og se på potensielle og eksisterende samarbeidspartnere som barnehager, skoler, næringsliv, lag og foreninger. Kommuneledelsen bør ta en aktiv rolle i kartlegging av eksisterende frivillighet.

## Kostnad

Hver enkelt kommune betaler en oppstartsavgift for å bli med i sertifiseringsordningen, samt en årlig avgift for hvert enkelt sykehjem som deltar. Videre skal kommunen ansette en livsgledekonsulent som skal være prosessveileder for deres sykehjem. Vi anbefaler å søke kommunalt kompetanse- og innovasjonstilskudd fra Fylkesmannen ifm. kostnadene for Livsgledesykehjem.

*Glede - trygghet - engasjement - lagspill*

**Livsglede**  
for Eldre

## Sertifiseringsordningen Livsgledesykehjem



*Lev livet - livet ut!*



Helsedirektoratet

# Livsglede for Eldre og livsgledepsykehjem

Livsglede for Eldre er en nasjonal folkehelseorganisasjon som arbeider for at alle eldre skal ha en god og meningsfull hverdag. Gjennom gode opplevelser skal vi stimulere sosiale, åndelige og kulturelle behov for den enkelte. Vi skaper gode møteplasser for barn, ungdom, frivillighet og eldre gjennom våre lokalforeninger og våre konsepter for sykehjem, barnehager, skoler og utdanningsinstitusjoner. Vårt arbeid skal utløse frivillighet og engasjement. Livsglede for Eldre er religiøst og politisk uavhengig.

Sertifiseringsordningen Livsgledepsykehjem er et systemverktøy som sikrer at sekundærbehovene til beboere ved sykehjemmet ivaretas. Ordningen gir de ansatte verktøy som gjør at de kan jobbe mer systematisk for å skape et mer meningsfullt innhold i beboernes hverdag, og har fokus på hva som er mulig å gjennomføre uten ekstra bemanning. En detaljert kartlegging av hver enkelt beboer danner grunnlaget for å kunne oppfylle ni kriterier. De ni kriteriene berører også områder som er betegnet som viktige forbedringsområder i regjeringens strategi for håndtering av fremtidens omsorgsutfordringer. Videre brukes Livsgledepsykehjem for å tilrettelegge for mer frivillighet på sykehjemmet, og er et verktøy som gjør det lettere å komme i mål med lovpålagte krav fra myndighetene (som for eksempel forskrift om internkontroll, verdighetsgarantien og kvalitetsforskriften). Sertifiseringsordningen kan med andre ord knyttes til punkter i lover og forskrifter som skal sikre et godt tjenestetilbud. Livsglede for Eldre leverer sertifiseringsordningen som et tilbud til norske kommuner.

Kommuner som deltar i ordningen må være motiverte for å jobbe med dette over flere år, og implementere livsgledearbeidet i øvrig utviklingsarbeid innen eldreomsorg. Det er ikke bare "nok et prosjekt", men et langvarig endringsarbeid som har innvirkning på både holdninger, metoder og arbeidsmiljø på sykehjemmet. Livsgledearbeidet kan og bør også kombineres med annet kvalitetsarbeid i kommunen og på sykehjemmet, og settes i sammenheng med eksisterende verktøy som Demensomsorgens ABC, VIPs og lignende. Det er også viktig å motivere de ansatte før oppstart.

Sertifiseringsordningen er en standard og en styrt prosess, som må foregå stegvis og i tett samarbeid med Livsglede for Eldre. Det er derfor viktig at interesserte kommuner kontakter Livsglede for Eldre så tidlig som mulig.

*En detaljert beskrivelse av kostnader, premisser og forpliktelser finnes i dokumentet [Beskrivelse av sertifiseringsordningen Livsgledepsykehjem](#), som kan lastes ned på [livsgledeforeldre.no/sykehjem](http://livsgledeforeldre.no/sykehjem).*

# Gode grunner til å bli med

Gode grunner til å delta for sykehjemmet:

- Dokumentasjon av aktiviteter og opplevd livsglede for den enkelte beboer er hensiktsmessig, både i samband med tilsyn, og i samtaler med pårørende.
- En arbeidsmiljøundersøkelse fra Trondheim viser at ansatte opplever et bedre arbeidsmiljø, tilhørighet, stolthet, trivsel og ikke minst arbeidsglede etter livsgledesertifisering enn før de ble med i ordningen. Vi har også erfaringer med at det kan ha en positiv effekt på sykefraværet.
- Vi ser tendenser til mindre bruk av tvang og økt bruk av tillitskappende tiltak ved livsgledepsykehjem.
- Sykehjemmet lager egne rutiner for mottak av lokal frivillighet, og blir åpnere og en mer naturlig del av nærmiljøet. Pårørende og frivillige ivaretas bedre, noe som igjen genererer økt frivillighet.

Gode argumenter til å delta for kommuneledelsen:

- Stortingsmelding 25: Mestring, muligheter og mening sier at en av de største svakhetene med dagens omsorgstilbud er knyttet til forhold som aktivitet, sosiale og kulturelle behov, spesielt for beboere på sykehjem. Sertifiseringsordningen er et virkemiddel til forbedring og systematisering av disse forholdene.
- Det gir innhold til Verdighetsgarantien.
- Følgestudien "Veien mot å bli et Livsgledepsykehjem" av Aud Moe konkluderer bl.a. med at sertifiseringsarbeidet kan brukes for å konkretisere og gjennomføre innholdet i Kvalitetsforskriften.
- Sertifiseringsarbeidet sees opp mot Nasjonale faglige retningslinjer for forebygging og behandling av underernæring, samt krav om internkontroll.
- Livsgledepsykehjem er i Stortingsmelding 29: Morgendagens omsorg omtalt som en av fem nasjonale hovedstrategier for økt frivillighet, og omtales i Stortingsmelding 19: Folkehelsemeldingen som et virkemiddel "for å styrke den aktive omsorgen og sette sosiale og kulturelle behov i sentrum".
- I Omsorg 2020 står det at "landets sykehjem skal få tilbud om å bli livsgledepsykehjem gjennom å etablere og iverksette individuelle tiltak for å møte den enkelte brukers sosiale, kulturelle og åndelige behov."